

го є індивідуальні особливості кожного підприємства. Для цього необхідна класифікація методів діагностики за рядом критеріїв, що дає можливість ідентифікувати її саме для окремого суб'єкта господарювання.

Таким чином, конкурентна діагностика повинна проводитись на основі певного набору методів стратегічного та конкурентного аналізу з врахуванням таких характерних для кожного підприємства динамічних параметрів, як цільовий ринок, галузь функціонування, вид діяльності, інтенсивність конкуренції, обсяг необхідної інформації, життєвий цикл продукції, перспективність застосування отриманих даних у майбутньому, сутності стратегічних намірів і цілей.

Література

1. *Невілл Л.* Практикум зі стратегічного планування. — М.: Покоління, 2006. — 304 с.
2. *Фляйшер К.* Стратегічний і конкурентний аналіз. — М.: БІНОМ. Лабораторія знань, 2005. — 541 с.

Швиданенко О. А.,

професор кафедри міжнародної економіки, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», Україна

Shvydanenko O. A.

professor of the international economy chair of the SHEE «Vadym Hetman Kyiv National Economic University», Ukraine

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

EXTERNAL ECONOMIC SAFETY OF ENTERPRISE IS IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION

Досліджується проблематика забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства в умовах глобалізації

The problematic of economic security providing of enterprises' foreign economic activity is probed in the conditions of globalization

В останнє десятиліття функціонування суб'єктів господарювання світової економічної системи усе більшою мірою підпадає під вплив процесів глобалізації і транснаціоналізації. Дані процеси зумовили появу нових видів економічних загроз, пов'язаних з розвитком економічної інтеграції, посиленням впливу світових промислово-фінансових центрів і міжнародних організацій, пере-

дусім, світової організації торгівлі, на порядок ведення зовнішньоекономічної діяльності.

Оскільки XXI ст. є продовженням періоду концептуальних змін, найважливіше значення набуває врахування впливу чинника безпеки в модернізації глобального, національного і регіонального економічного простору, утвердження безпеки в якості щонайпершого принципу формування і реалізації складових зовнішньої і внутрішньої політики країн, трансформації і розбудови нових міжнародних і внутрішньодержавних структур і міжнародних зв'язків.

Сучасна глобалізація міжнародних відносин національних господарств зумовила зростання відкритості національних економік, її суб'єктів господарювання, що призвело до посилення впливу зовнішніх факторів на рівень їх економічної безпеки. В результаті майже всі національні економіки та суб'єкти господарювання підпадають під дію факторів міжнародної конкуренції, коливань попиту і пропозиції на світових ринках, кризових явищ у різних секторах глобальної економічної системи.

В даних умовах, щоб національний «економічний організм» міг ефективно функціонувати, мають бути створені сприятливі умови для забезпечення економічної безпеки і розвитку зовнішньоекономічних зв'язків суб'єктами господарювання.

При цьому, важливо відмітити, що суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності виступають як носії особливих економічних інтересів країн і не виокремлюються для проведення аналізу.

Таким чином, можна стверджувати, що зовнішньоекономічна безпека підприємств є невід'ємною складовою як міжнародної, так і національної безпеки країни, яка відображає стан найефективнішого використання корпоративних ресурсів для запобігання погрозам і забезпеченню стабільного функціонування підприємства як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Слід зазначити, що два ці поняття з точки зору теорії міжнародних відносин несуть у собі різне сутнісне наповнення. Безпека (міжнародна) — категорія, що відбиває такий стан міжнародних відносин, при якому забезпечуються фундаментальні національні інтереси усіх суб'єктів світової політики. У світлі цих поглядів національна безпека — це політика, а міжнародна безпека — це стан.

Загалом, економічну безпеку зовнішньоекономічної діяльності підприємства слід розглядати як особливий стан системи, який забезпечує захищеність її елементів і зв'язків від деструктивного впливу внутрішніх і зовнішніх чинників материнської держави і країни-реципієнта.

Ці особливості пов'язані із впливом сукупності деструктивних факторів і загроз, притаманних зовнішньому міжнародному середовищу. За твердженням провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, їх деструктивний вплив загострюється в умовах сучасних глобальних трансформацій світового господарства. Тому безпека зовнішньоекономічної діяльності як складова будь-якого підприємства, яке виходить на міжнародні ринки і знаходиться під впливом міжнародної конкуренції та глобальних диспропорцій у розвитку світової економіки, стає фундаментальним елементом у системі забезпечення його глобальної конкурентоспроможності.

Головна проблема забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства полягає в управлінні ризиками та мінімізації загроз і нівелюванні впливу зовнішніх деструктивних факторів, настання яких прямо не залежить від зусиль підприємств.

Отже, зростання рівня загроз і їх негативний вплив на результати діяльності компанії пов'язане зі швидкою мінливістю економічної ситуації як в окремій країні, так і в межах світової економічної системи, кон'юнктури міжнародних ринків, розширенням сфери зовнішньоекономічних відносин, появою нових для вітчизняної господарської практики фінансових технологій і інструментів та іншими чинниками, загостренням глобальних проблем людства.

За думкою багатьох економістів ключовим питанням забезпечення зовнішньоекономічної безпеки підприємства є мінімізація впливу глобальних дисбалансів на його діяльність залежно від змін глобального попиту та пропозиції; скорочення приватних заощаджень; зміни цін на ключові сировинні товари. В глобалізованому світі підприємствам стає все складніше забезпечувати технологічне та інноваційне лідерство в умовах динамічного зростання конкуренції, що зумовило порушення зв'язків між динамікою розвитку провідних економік світу і цінами на товари сировинного походження.

Література

1. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення / В. Т. Шлемко, І. Ф. Бінько : Монографія. — К. : НІСД, 1997. — 144 с.
2. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства. — К.: ЦУЛ, 2002. — 172 с.